

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

» _____ 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**Зовнішньополітичні процеси в країнах Європи та
Північної Америки**

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

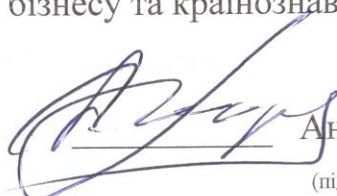
«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Миколенко Дмитро Валерійович, доктор історичних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2020 року, № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

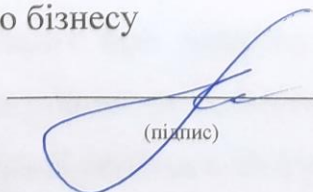
Валерія БАРАНОВА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2020 року, № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Зовнішньополітичні процеси в країнах Європи та Північної Америки» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика».

підготовки магістра

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з основними загальними і специфічними національними тенденціями зовнішньої політики країн Північноатлантичної цивілізації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Формування таких загальних компетентностей

ЗК1. Знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Формування наступних фахових компетентностей

СК1. Поглиблені знання про природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Поглиблені знання про природу та джерела зовнішньої політики, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

СК3. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, суспільному, культурному та інформаційному.

СК4. Здатність виробляти підходи до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики, організовувати та здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати їх публічну апробацію.

СК7. Розуміння особливостей розвитку країн та регіонів світу, сутності процесів глобалізації, сучасних глобальних та регіональних процесів, включаючи процеси європейської та євроатлантичної інтеграції.

1.3. Кількість кредитів – 3,

1.4. Загальна кількість годин – 90,

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
3-й	-
Лекції	
10 годин	-
Семінарські заняття	
10 годин	-
Лабораторні заняття	
немає	
Самостійна робота	
70 годин	-
Індивідуальні завдання	
немає	

1.6. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

Знання:

РН1. Демонструвати фундаментальні знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН4. Демонструвати поглиблені знання проблем міжнародної та національної безпеки, міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів, підходів, способів та механізмів забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН5. Демонструвати знання про природу міжнародних комунікацій, проблеми розвитку держав та міжнародних регіонів у глобальному, регіональному та локальному контекстах.

РН 7. Визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові й інші ризики у сфері міжнародних відносин.

РН 8. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН 11. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин та світової політики.

РН 12. Оцінювати міжнародні події, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

РН 14. Проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій.

РН 15. Виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики, міжнародних комунікацій, міжнародних проектів.

Навички комунікації:

RH16. Організовувати та вести професійні дискусії у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики.

RH17. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору.

RH18. Доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародних відносин.

Автономія і відповідальність

RH19. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

RH20. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

RH21. Самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

Знання:

RH 23 – сучасних змін та рівня розвитку соціального, економічного та політичного життя європейських країн;

RH 24 – пріоритетів ефективності регіональної політики в країнах Європи;

Уміння:

RH 26 – оцінювати ефективність регіональної політики в країнах європейського типу;

RH 28 – здійснювати аналіз сучасних змін та розвитку соціального, економічного та політичного життя європейських країн;

RH 29 – використовувати сучасні методи та підходи до забезпечення ефективної регіональної політики в країнах європейського типу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Україна у зовнішній політиці США. Позиція країни щодо подій 2014 року в Україні. Кримська декларація 2018 року. Ставлення Вашингтону до реалізації проєкту «Північний потік – 2». США і «норманський формат». Українське питання у передвиборчій кампанії 2020 року.

Література до теми

1. Луценко А. В., Піскорська Г. А. «М'яка сила» в сучасній геополітиці. К., 2011. 216 с.
2. Манжулина О. Основы эффективности. *Стратегия России*. № 3. 2006. URL: <http://sr.fondedin.ru/>
3. Матвеев В. М. Дипломатическая служба США. Москва: Междунар. отношения, 1987. 192 с.
4. Погорська І. І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу. Київ: Грамота, 2009.
5. Розумюк В. Культурно-пропагандистський вимір сучасної зовнішньої політики США. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. Львів: Львівський національний політехнічний інститут, 2006. Вип. 17. С. 28–33.
6. Тищенко-Тишковець О. М. Трансформація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки: від легітимізації «жорсткої сили» до побудови діалогу зі світом. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць*. К.: ІВЦ «Політехніка». 2009. № 4. С. 28–32.
7. Уткин А. И. Американская стратегия для XXI века. М.: Логос, 2000.
8. Филимонов Г. «Мягкая сила» культурной дипломатии США. Москва: РУДН, 2010. С. 105.
9. Цветкова Н. Публичная дипломатия США от мягкой силы к диалоговой пропаганде. *Международные процессы*. Том 13. № 3. С. 121–133. URL: <http://intertrends.ru/system/Doc/ArticlePdf/1248/A7xHW3zLY9.pdf>

10. Ширяев Б. А. Внешняя политика США. Принципы, механизмы, методы. *Санкт-Петербургский гос. ун-т. Кафедра международных отношений*. 2-е изд. Санкт-Петербург: Издательство С.-Петербургского ун-та, 2007. 442 с.
11. Cull N. The Future Of American Cultural Diplomacy. University of South California. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>
12. Kiehl W. (ed.). America's Dialogue with the World. Washington DC: Public Diplomacy Council. 2006. URL: <http://www.nyu.edu/>
13. Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs. U.S. Department of State. Режим доступу: <http://www.state.gov/>
14. What is Public Diplomacy? The USC Center on Public Diplomacy. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>

Тема 2. Сучасні британсько-українські відносини. Економічні зв'язки між країнами. Співпраця у сфері освіти, науки і культури. Позиція Лондону щодо українського питання. Участь країни у врегулюванні ситуації на Донбасі і кримської проблеми.

Література до теми

1. Габро І. Особливості використання засобів та інструментів медіа-дипломатії в зовнішній політиці Великобританії та Німеччини. *Міжнародні відносини*. 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3124
2. Консерваторы и Brexit с ними: что ждет старейшую партию Британии. *Европейская правда*. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2019/07/15/7098269/>
3. Копійка В. В. Великобританія у Європейському Союзі: очікування та наслідки. *Науковий вісник Дипломатичної академії*. 2001. Вип. 5. С. 169–176.
4. Крушинський В. Ю. Британська Європа чи Європейська Британія. Великобританія в європейських інтеграційних процесах. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. 214 с.

4. Трофименко М. Британська Рада як інструмент публічної дипломатії Великої Британії. URL: https://www.researchgate.net/publication/325945595_Britanska_Rada_ak_instrument_publicnoi_diplomatii_Velikoi_Britanii
5. Трофименко М. Традиційна та публічна дипломатія Великої Британії. Вісник Маріупольського державного університету. 2014. Серія Політологія і історія. Вип. 10. С. 123–133. URL: http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/484/1/trad_ta_publ_dyplomatiia.pdf
6. Харитонova Е. «Мягкая сила» Великобритании: сравнительный анализ механизмов, инструментов и практик. URL: http://www.bfro.be/ru/mjagkaja-sila-velikobritanii-sravnitel-nyj-analiz-mehanizmov-instrumentov-i-praktik.html?cmp_id=142&news_id=22265
7. Яковенко Н. Л. Велика Британія в сучасній системі міжнародних відносин: заявка на європейське лідерство. К.: Наук. світ, 2003. 227 с.

Тема 3. Україна у зовнішній політиці Франції. Двосторонні взаємини за правління Ф. Олланда. Зміни стратегії щодо України за президентства Е. Макрона. Ставлення Парижу до інтеграції України в ЄС і НАТО. Участь Франції у врегулюванні ситуації на Донбасі і кримської проблеми.

Література до теми

1. Арзаканян М. Ц. История Франции: учебник для вузов. М. Ц. Арзаканян, А. В. Ревякин, П.Ю. Уваров. Москва: Дрофа, 2005. 474 с.
2. Баверез Н. Падающая Франция. URL: http://www.globalaffairs.ru/book/n_3244
3. «Белая книга» об обороне и национальной безопасности Франции. URL: <http://stranovedenie.info/belaya-kniga-ob-oborone-i-nacionalno>
4. Битар К. Две навязчивые идеи Франции: Германия и упадок URL: http://www.inoforum.ru/inostrannaya_pressa/dve_navyazchivye_idei_francii_germaniy_a_i_upadok

5. Джуліані Ж. Д. Розчаровані європейці, або як Франція дивиться на кризу у Європі. *Зовнішні справи: Суспільно-політичний журнал*. 2013. № 6. С. 19.
6. Игнатченко И. Саркози примеряет треуголку Бонапарта URL: http://nvo.ng.ru/wars/2011-07-22/12_france.html
7. Кіндратець О. М. Зміна ролі міжнародних організацій в умовах глобалізації. URL: <http://sevntu.com.ua/jspui/bitstream/123456789/1839/1/politiolog.52.2003.88-97.pdf>
8. Косенко С. «Мягкая сила» как фактор культурной дипломатии Франции. *Знание. Понимание. Умение*. 2014. № 1. С. 114–125. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/myagkaya-sila-kak-faktor-kulturnoy-diplomatii-frantsii>
9. Малиновська Н. В. Зовнішньополітична стратегія Франції в багатопольному світі на зламі XX – XXI століття. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 2 (22). 2014. С. 144–148. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/17095/1/20_Malynovska.pdf
10. Нагорнов В. А. «Мягкая сила» по-французски. *Вестник международных организаций* 2014. Т. 9. № 2. С. 167–189. URL: <https://iorj.hse.ru/2014-9-2/125048873.html>
11. Обичкина Е. О. Франция на рубеже XX – XXI веков: кризис идентичности. Москва: МГИМО, 2003. 137 с.
12. Резолюция 1973 (2011) Совет Безопасности ООН. URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/268/41/PDF/N1126841.pdf>
13. Садовенко А. П. Франція на порозі XXI століття. К.: Товариство «Знання» УРСР, 1991. 48 с.
14. Севекіна О. На відміну від ідей інтеграції. Президентські вибори у Франції як референдум для Європейського Союзу щодо його подальшого розвитку. *Політика і час*. 2002. №6. С. 12–19.
15. Сущенко Р. Зовнішня політика Франції: нові пріоритети, старі підходи (28.08.2015). *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sushchenko/2119019-zovnisna-politika-francii-novi-prioriteti-stari-pidhodi-28082015.html>

16. Франция. В поисках новых путей. Москва: Издательство «Весь Мир», 2007 624 с.
17. Discours de M. Jacques CHIRAC, Président de la République, devant le comité des Présidents de l'Assemblée parlementaire de l'UEO et les auditeurs de l'IHEDN. Palais de l'Elysée, 30 mai 2000. URL: http://www.jacqueschiracasso.fr/archiveselysee.fr/elysee/elysee.fr/francais/interventions/discours_et_declarations/2000/mai/fi002626.html
18. Operation Odyssey Dawn (Libya): Background and Issues for Congress. March 30, 2011. URL: <http://fas.org/sgp/crs/natsec/R41725.pdf>

Тема 4. Україна у зовнішньополітичному курсі ФРН. Двосторонні економічні відносини. Партнерство у сфері освіти і культури. Ставлення Берліну до конфлікту на Донбасі і проблеми Криму. Участь Німеччини у вирішенні зазначених питань.

Література до теми

1. Аяпергенов Р. К. Основные направления во внешней политике Германии в XXI веке. Вестник КрасГАУ. 2013. №8. С. 244–248. URL: <file:///C:/Users/7/Downloads/osnovnye-napravleniya-vo-vneshney-politike-germanii-v-xxi-veke.pdf>
2. Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейської співпраці. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський ун-т”, 2004.
3. Мартинов А. Зовнішня політика ФРН за часів другої "великої коаліції": основні напрями і результати (2005–2009 рр.). *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2014. Вип. 23. С. 192–209. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=Mzu_2014_23_13

4. Мартинов А. Ю. Українсько-німецькі відносини на межі ХХІ століття: попередні підсумки і перспективи. Київ, 2002. С. 237–238.
5. Німеччина у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Всесвітня історія. Навчальний посібник. URL: https://pidruchniki.com/1410082140773/istoriya/vsesvitnya_istoriya
6. Райнер Лінднер: “Ми активно агітуватимемо за підписання угоди про асоціацію”. *Голос України*. 10 жовтня 2013. №189 (5689).
7. Хімяк О. ФРН у міжнародній системі: динаміка зміни зовнішньої політики (друга половина ХХ – початок ХХІ століття). URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/21126/1/28-159-165.pdf>
8. Шевчук А. Політичний вимір українсько-німецьких відносин на початку ХХІ ст. URL: <https://naub.ua.edu.ua/2019/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D1%96%D1%80-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA/>

Тема 5. Італійсько-українські відносини. Економічні зв'язки. Партнерство у гуманітарній сфері. Ставлення Риму до інтеграції України в ЄС і НАТО. Зміни стратегії щодо України за правління уряду Джузеппе Конте.

Література до теми

1. Атлангириєв І. Динаміка розвитку зовнішньої політики Італії в кінці ХХ – на початку ХХІ вв. Дисертації по гуманітарним наукам. URL: <http://cheloveknauka.com/dinamika-razvitiya-vneshney-politiki-italii-v-kontse-xx-nachale-xxi-vv#ixzz5viTOad00>
2. Вдовиченко В. Взаємозв'язок атлантизму та європеїзму у зовнішній політиці Італії (1992–2001 рр.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і

знахідки. 2012. Вип. 21. С. 244–265. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mzu_2012_21_16

3. Італія у другій половині XX – на початку XXI ст. Всесвітня історія. Навчальний посібник. URL:

https://pidruchniki.com/1577111540940/istoriya/italiya_drugiy_polovini_pochatku_xxi

4. Италия в начале XXI века. Сборник статей по итогам конференции. (ИМЭМО РАН, 1 декабря 2014 года). Москва: ИМЭМО РАН. 154 с. URL:
https://www.imemo.ru/files/File/ru/publ/2015/2015_005.pdf

5. Питухина М. Европейский вектор внешней политики Италии в конце XX – начале XXI века: проблемы и перспективы: диссертация ... кандидата политических наук: 23.00.04. С.-Петербург. гос. ун-т. Санкт-Петербург, 2008. 158 с. URL: <http://www.dslib.net/glob-razvitie/evropejskij-vektor-vneshnej-politiki-italii-v-konce-xx-nachale-xxi-veka-problemy-i.html>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лек.	с. з.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Україна у зовнішній політиці США	18	2	2	0	0	14
Тема 2. Сучасні британсько-українські відносини	18	2	2	0	0	14
Тема 3. Україна у зовнішній політиці Франції	18	2	2	0	0	14
Тема 4. Україна у зовнішньополітичному курсі ФРН	18	2	2	0	0	14
Тема 5. Італійсько-українські відносини	18	2	2	0	0	14
Усього годин	90	10	10	0	0	70

4. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Україна у зовнішній політиці США 1. Еволюція двосторонніх відносин 2. Позиція США щодо українського питання 3. Перспективи розвитку взаємин	2
2	Сучасні британсько-українські відносини 1. Сфери партнерства двох держав 2. Позиція Лондона щодо україно-російського конфлікту 3. Ставлення Британії щодо перспектив співпраці України і НАТО	2
3	Україна у зовнішній політиці Франції 1. Трансформація двосторонніх взаємин 2. Позиція Парижу щодо Української інтеграції до НАТО і ЄС 3. Французька позиція до українського питання та її еволюція	2
4	Україна у зовнішньополітичному курсі ФРН 1. Участь уряду А. Меркель у врегулюванні	2

	українського питання 2. Роль Берліну у врегулюванні ситуації на Донбасі 3. Перспективи двосторонньої співпраці	
5	Італійсько-українські відносини 1. Еволюція двосторонніх взаємин 2. Позиція Риму щодо українського питання 3. Європейські інтеграційні перспективи	2
Усього годин		10

Заняття 1. Україна у зовнішній політиці США

1. Еволюція двосторонніх відносин
2. Позиція США щодо українського питання
3. Перспективи розвитку взаємин

Рекомендована література

1. Луценко А. В., Піскорська Г. А. «М'яка сила» в сучасній геополітиці. К., 2011. 216 с.
2. Манжулина О. Основы эффективности. *Стратегия России*. № 3. 2006.
URL: <http://sr.fondedin.ru/>
3. Матвеев В. М. Дипломатическая служба США. Москва: Междунар. отношения, 1987. 192 с.
4. Погорська І. І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу. К.: Грамота, 2009.
5. Розумюк В. Культурно-пропагандистський вимір сучасної зовнішньої політики США. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. Львів: Львівський національний політехнічний інститут, 2006. Вип. 17. С. 28–33.
6. Тищенко-Тишковець О. М. Трансформація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки: від легітимізації «жорсткої сили» до побудови діалогу зі світом. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць. К.: ІВЦ «Політехніка». 2009. № 4. С. 28–32.
7. Уткин А. И. Американская стратегия для XXI века. М.: Логос, 2000.

8. Филимонов Г. «Мягкая сила» культурной дипломатии США. Москва: РУДН, 2010. С. 105.
9. Цветкова Н. Публичная дипломатия США от мягкой силы к диалоговой пропаганде. *Международные процессы*. Том 13. № 3. С. 121–133. URL: <http://intertrends.ru/system/Doc/ArticlePdf/1248/A7xHW3zLY9.pdf>
10. Ширяев Б. А. Внешняя политика США. Принципы, механизмы, методы. *Санкт-Петербургский гос. ун-т. Кафедра международных отношений*. 2-е изд. Санкт-Петербург: Издательство С.-Петербургского ун-та, 2007. 442 с.
11. Cull N. The Future Of American Cultural Diplomacy. University of South California. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>
12. Kiehl W. (ed.). America's Dialogue with the World. Washington DC: Public Diplomacy Council. 2006. URL: <http://www.nyu.edu/>
13. Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs. U.S. Department of State. Режим доступа: <http://www.state.gov/>
14. What is Public Diplomacy? The USC Center on Public Diplomacy. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>

Заняття 2. Сучасні британсько-українські відносини

1. Сфери партнерства двох держав
2. Позиція Лондона щодо україно-російського конфлікту
3. Ставлення Британії щодо перспектив співпраці України і НАТО

Рекомендована література

1. Габро І. Особливості використання засобів та інструментів медіа-дипломатії в зовнішній політиці Великобританії та Німеччини. *Міжнародні відносини*. 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3124
2. Консерваторы и Brexit с ними: что ждет старейшую партию Британии. *Европейская правда*. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2019/07/15/7098269/>

3. Копійка В. В. Великобританія у Європейському Союзі: очікування та наслідки. *Науковий вісник Дипломатичної академії*. 2001. Вип. 5. С. 169–176.
4. Крушинський В. Ю. Британська Європа чи Європейська Британія. Великобританія в європейських інтеграційних процесах. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. 214 с.
5. Трофименко М. Британська Рада як інструмент публічної дипломатії Великої Британії. URL: https://www.researchgate.net/publication/325945595_Britanska_Rada_ak_instrument_publicnoi_diplomatii_Velikoi_Britanii
6. Трофименко М. Традиційна та публічна дипломатія Великої Британії. Вісник Маріупольського державного університету. 2014. Серія Політологія і історія. Вип. 10. С. 123–133. URL: http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/484/1/trad_ta_publ_dyplomatiia.pdf
7. Харитонova Е. «Мягкая сила» Великобритании: сравнительный анализ механизмов, инструментов и практик. URL: http://www.bfro.be/ru/mjagkaja-sila-velikobritanii-sravnitel-nyj-analiz-mehanizmov-instrumentov-i-praktik.html?cmp_id=142&news_id=22265
8. Яковенко Н. Л. Велика Британія в сучасній системі міжнародних відносин: заявка на європейське лідерство. К.: Наук. світ, 2003. 227 с.

Заняття 3. Україна у зовнішній політиці Франції

1. Трансформація двосторонніх взаємин
2. Позиція Парижу щодо Української інтеграції до НАТО і ЄС
3. Французька позиція до українського питання та її еволюція

Рекомендована література

19. Арзаканян М. Ц. История Франции: учебник для вузов. М. Ц. Арзаканян, А. В. Ревякин, П.Ю. Уваров. Москва: Дрофа, 2005. 474 с.
20. Баверез Н. Падающая Франция. URL: http://www.globalaffairs.ru/book/n_3244

21. «Белая книга» об обороне и национальной безопасности Франции. URL: <http://stranovedenie.info/belaya-kniga-ob-oborone-i-nacionalno>
22. Битар К. Две навязчивые идеи Франции: Германия и упадок URL: http://www.inoforum.ru/inostrannaya_pressa/dve_navyazchivye_idei_francii_germaniy_a_i_upadok
23. Джуліані Ж. Д. Розчаровані європейці, або як Франція дивиться на кризу у Європі. *Зовнішні справи: Суспільно-політичний журнал*. 2013. № 6. С. 19.
24. Игнатченко И. Саркози примеряет треуголку Бонапарта URL: http://nvo.ng.ru/wars/2011-07-22/12_france.html
25. Кіндратець О. М. Зміна ролі міжнародних організацій в умовах глобалізації. URL: <http://sevntu.com.ua/jspui/bitstream/123456789/1839/1/politiolog.52.2003.88-97.pdf>
26. Косенко С. «Мягкая сила» как фактор культурной дипломатии Франции. *Знание. Понимание. Умение*. 2014. № 1. С. 114–125. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/myagkaya-sila-kak-faktor-kulturnoy-diplomatii-frantsii>
27. Малиновська Н. В. Зовнішньополітична стратегія Франції в багатопольному світі на зламі XX – XXI століття. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. Випуск 2 (22). 2014. С. 144–148. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/17095/1/20_Malynovska.pdf
28. Нагорнов В. А. «Мягкая сила» по-французски. *Вестник международных организаций* 2014. Т. 9. № 2. С. 167–189. URL: <https://iorj.hse.ru/2014-9-2/125048873.html>
29. Обичкина Е. О. Франция на рубеже XX – XXI веков: кризис идентичности. Москва: МГИМО, 2003. 137 с.
30. Резолюция 1973 (2011) Совет Безопасности ООН. URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/268/41/PDF/N1126841.pdf>
31. Садовенко А. П. Франція на порозі XXI століття. К.: Товариство «Знання» УРСР, 1991. 48 с.

32. Сєвєкіна О. На відміну від ідей інтеграції. Президентські вибори у Франції як референдум для Європейського Союзу щодо його подальшого розвитку. Політика і час. 2002. №6. С. 12–19.
33. Сущенко Р. Зовнішня політика Франції: нові пріоритети, старі підходи (28.08.2015). *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sushchenko/2119019-zovnisna-politika-francii-novi-prioriteti-stari-pidhodi-28082015.html>
34. Франция. В поисках новых путей. Москва: Издательство «Весь Мир», 2007 624 с.
35. Discours de M. Jacques CHIRAC, Président de la République, devant le comité des Présidents de l'Assemblée parlementaire de l'UEO et les auditeurs de l'IHEDN. Palais de l'Elysée, 30 mai 2000. URL: http://www.jacqueschiracasso.fr/archiveselysee.fr/elysee/elysee.fr/francais/interventions/discours_et_declarations/2000/mai/fi002626.html
36. Operation Odyssey Dawn (Libya): Background and Issues for Congress. March 30, 2011. URL: <http://fas.org/sgp/crs/natsec/R41725.pdf>

Заняття 4. Україна у зовнішньополітичному курсі ФРН

1. Участь уряду А. Меркель у врегулюванні українського питання
2. Роль Берліну у врегулюванні ситуації на Донбасі
3. Перспективи двосторонньої співпраці

Рекомендована література

9. Аяпергенов Р. К. Основные направления во внешней политике Германии в XXI веке. Вестник КрасГАУ. 2013. №8. С. 244–248. URL: <file:///C:/Users/7/Downloads/osnovnye-napravleniya-vo-vneshney-politike-germanii-v-xxi-veke.pdf>
10. Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейської співпраці. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський ун-т”, 2004.

11. Мартинов А. Зовнішня політика ФРН за часів другої "великої коаліції": основні напрями і результати (2005–2009 рр.). *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2014. Вип. 23. С. 192–209. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLOR TERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=Mzu_2014_23_13
12. Мартинов А. Ю. Українсько-німецькі відносини на межі XXI століття: попередні підсумки і перспективи. Київ, 2002. С. 237–238.
13. Німеччина у другій половині XX – на початку XXI ст. Всесвітня історія. Навчальний посібник. URL: https://pidruchniki.com/1410082140773/istoriya/vsesvitnya_istoriya
14. Райнер Лінднер: “Ми активно агітуватимемо за підписання угоди про асоціацію”. *Голос України*. 10 жовтня 2013. №189 (5689).
15. Хімяк О. ФРН у міжнародній системі: динаміка зміни зовнішньої політики (друга половина XX – початок XXI століття). URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/21126/1/28-159-165.pdf>
16. Шевчук А. Політичний вимір українсько-німецьких відносин на початку XXI ст. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2019/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D1%96%D1%80-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA/>

Заняття 5. Італійсько-українські відносини

1. Еволюція двосторонніх взаємин
2. Позиція Риму щодо українського питання
3. Європейські інтеграційні перспективи

Рекомендована література

1. Атлангириев И. Динамика развития внешней политики Италии в конце XX – начале XXI вв. Диссертации по гуманитарным наукам. URL: <http://cheloveknauka.com/dinamika-razvitiya-vneshney-politiki-italii-v-kontse-xx-nachale-xxi-vv#ixzz5viTOad00>
2. Вдовиченко В. Взаємозв'язок атлантизму та європеїзму у зовнішній політиці Італії (1992-2001 рр.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2012. Вип. 21. С. 244–265. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mzu_2012_21_16
3. Італія у другій половині XX – на початку XXI ст. Всесвітня історія. Навчальний посібник. URL: https://pidruchniki.com/1577111540940/istoriya/italiya_drugiy_polovini_pochatku_xxi
4. Италия в начале XXI века. Сборник статей по итогам конференции. (ИМЭМО РАН, 1 декабря 2014 года). Москва: ИМЭМО РАН. 154 с. URL: https://www.imemo.ru/files/File/ru/publ/2015/2015_005.pdf
5. Питухина М. Европейский вектор внешней политики Италии в конце XX – начале XXI века: проблемы и перспективы: диссертация ... кандидата политических наук: 23.00.04. С.-Петербург. гос. ун-т. Санкт-Петербург, 2008. 158 с. URL: <http://www.dslib.net/glob-razvitie/evropejskij-vektor-vneshnej-politiki-italii-v-konce-xx-nachale-xxi-veka-problemy-i.html>

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види та зміст роботи	Кількість годин
1	Вивчення літератури з теми «Україна у зовнішній політиці США»	14
2	Вивчення літератури з теми «Сучасні британсько-українські відносини»	14
3	Вивчення літератури з теми «Україна у зовнішній політиці Франції»	14
4	Вивчення літератури з теми «Україна у зовнішньополітичному курсі ФРН»	14
5	Вивчення літератури з теми «Італійсько-українські	14

	відносини»	
Разом		70

6. Індивідуальні завдання не передбачені планом

7. Методи контролю

1. Участь у семінарських заняттях. Усна відповідь на представлені у програмі питання. Максимальна сума балів, яку може отримати студент за підсумками семінарських занять – 60 балів, 12 – за кожне. Бали нараховуються за активну участь в обговоренні представлених питань, дискусію, відповіді на основні і додаткові запитання.

2. Підсумковий дворівневий контроль. Письмова відповідь на представлені у програмі питання. Час виконання – 60 хвилин. Кількість питань – 2. Максимальна кількість балів передбачена за відповіді на кожне запитання складає 20 і 20 балів. Відповідно – максимальна кількість балів за іспит дорівнює 40 балам.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Залік	Сумма
Поточний контроль самостійної роботи на семінарських заняттях				Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	60	40
12	12	12	12	12		

Критерії оцінювання

Семінарські заняття

Оцінка 55–60 балів передбачає повне і впевнене засвоєння матеріалу, знання основних джерел і додаткової літератури, уміння аналізувати й узагальнювати, порівнювати, оцінювати, пояснювати факти на основі здобутих із різних джерел знань, користуватися науковою термінологією.

40–54 бали виставляється за впевнене засвоєння курсу, уміння логічно будувати відповідь, робити аргументовані висновки, аналізувати матеріал. А також за умови, якщо студент припустився незначних помилок або зробив не зовсім повні висновки.

1–39 балів передбачає часткове висвітлення змісту теоретичних питань та недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. При цьому студент не вміє логічно мислити. Поставлене завдання виконане ним не повністю, але у його відповідях продемонстроване розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни.

0 балів виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал курсу.

Залікова робота

Оцінка 35–40 балів передбачає повне і впевнене засвоєння програми курсу, знання основної і додаткової літератури, уміння аналізувати й узагальнювати матеріал, порівнювати, оцінювати, пояснювати факти на основі здобутих із різних джерел знань, користуватися науковою термінологією.

30–34 бали виставляється за впевнене засвоєння курсу, уміння логічно будувати відповідь, робити аргументовані висновки, аналізувати матеріал. А також за умови, якщо студент припустився незначних помилок або зробив не зовсім повні висновки.

20–29 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «В», за наявності принципових помилок при викладенні засвоєного матеріалу або неповних висновків.

10–19 балів виставляється за часткове висвітлення змісту теоретичних питань та недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. При цьому студент не вміє логічно мислити. Поставлене завдання виконане ним не повністю, але у його відповідях продемонстроване розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни.

1–9 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «D», а також, коли у студента виникають проблеми навіть з відтворенням основного матеріалу курсу.

0 балів виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал.

Час виконання – 60 хвилин. Кількість питань – 2. Максимальна кількість балів передбачена за відповіді на кожне запитання складає 20 і 20 балів. Відповідно – максимальна кількість балів за іспит дорівнює 40 балам.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої системи оцінювання	для дворівневої системи оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1 – 49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Макаренко Є. А., Погорська І. І., Рижков М. М. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. К.: Центр вільної преси, 2014. 472 с.
3. Зовнішня політика у постбіполярному світі (аналіз. проблеми. прогнози) / За ред. Троян С.С. К., 2014. 189 с.
5. Макаренко Є. А., Погорська І. І., Рижков М. М., Чекаленко Л. Д. та ін. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. К.: Центр вільної преси, 2014. 472 с.
6. Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика: системна історія 1914–2014 років: навч. посіб. Миколаїв: Іліон, 2014. 243 с.
7. Самойлов О.Ф. Глобалізація як культурно-історичне явище (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). К.: КиМУ, 2015. 282 с.

8. Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: зб.н.п. / За заг. ред. к.і.н., доц. С.В. Толстова. К.: ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2016. 145 с.
9. Троян С. С. Зовнішня політика у постбіполярному світі (Аналіз. Проблеми. Прогнози). К., 2014. 189 с.

Допоміжна література

1. Андріянова Н. М. Трансформація діяльності НАТО після закінчення "холодної війни". Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2018. № 1. С. 113–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpcvdsd_2018_1_21
2. Арзаканян М. Ц. История Франции: учебник для вузов. М. Ц. Арзаканян, А. В. Ревякин, П. Ю. Уваров. Москва: Дрофа, 2005. 474 с.
3. Атлангириев И. Динамика развития внешней политики Италии в конце XX – начале XXI вв. Диссертации по гуманитарным наукам. URL: <http://cheloveknauka.com/dinamika-razvitiya-vneshney-politiki-italii-v-kontse-xx-nachale-xxi-vv#ixzz5viTOad00>
4. Баверез Н. Падающая Франция. URL: http://www.globalaffairs.ru/book/n_3244
5. «Белая книга» об обороне и национальной безопасности Франции. URL: <http://stranovedenie.info/belaya-kniga-ob-oborone-i-nacionalno>
6. Битар К. Две навязчивые идеи Франции: Германия и упадок URL: http://www.inoforum.ru/inostrannaya_pressa/dve_navyazchivye_idei_francii_germaniya_i_upadok
7. Вдовиченко В. Взаємозв'язок атлантизму та європеїзму у зовнішній політиці Італії (1992-2001 рр.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2012. Вип. 21. С. 244–265. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mzu_2012_21_16
8. Габро І. Особливості використання засобів та інструментів медіа-дипломатії в зовнішній політиці Великобританії та Німеччини. Міжнародні відносини. 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3124

9. Джуліані Ж. Д. Розчаровані європейці, або як Франція дивиться на кризу у Європі. Зовнішні справи: Суспільно-політичний журнал. 2013. № 6. С. 19.
10. Европейский союз – ведущая интеграционная группировка мира. URL: <http://www.grandars.ru/student/mirovaya-ekonomika/es.html>
11. Игнатченко И. Саркози примеряет треуголку Бонапарта URL: http://nvo.ng.ru/wars/2011-07-22/12_france.html
12. Италия в начале XXI века. Сборник статей по итогам конференции. (ИМЭМО РАН, 1 декабря 2014 года). Москва: ИМЭМО РАН. 154 с. URL: https://www.imemo.ru/files/File/ru/publ/2015/2015_005.pdf
13. Італія у другій половині XX – на початку XXI ст. Всесвітня історія. Навчальний посібник. URL: https://pidruchniki.com/1577111540940/istoriya/italiya_drugiy_polovini_pochatku_xxi
14. Кіндратець О. М. Зміна ролі міжнародних організацій в умовах глобалізації. URL: <http://sevntu.com.ua/jspui/bitstream/123456789/1839/1/politiolog.52.2003.88-97.pdf>
15. Ковлер А. Европейская интеграция: впечатляющие результаты «федерализации» и обостряющиеся проблемы. Труды Института государства и права Российской академии наук. (Политика и политические науки). 2016. С. 35–60. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/evropeyskaya-integratsiya-vpechatlyayuschie-rezultaty-federalizatsii-i-obostryayuschie-problemy>
16. Копійка В. В. Великобританія у Європейському Союзі: очікування та наслідки. Науковий вісник Дипломатичної академії. 2001. Вип. 5. С. 169–176.
17. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2002. 448 с.
18. Косенко С. «Мягкая сила» как фактор культурной дипломатии Франции. Знание. Понимание. Умение. 2014. № 1. С. 114–125. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/myagkaya-sila-kak-faktor-kulturnoy-diplomatii-frantsii>
19. Крушинський В. Ю. Британська Європа чи Європейська Британія. Великобританія в європейських інтеграційних процесах. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. 214 с.

20. Кулиш Я. Актуальные проблемы интеграции стран Западной Европы. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/aktualnye-problemy-integratsii-stran-zapadnoy-evropy>
21. Луценко А. В., Піскорська Г. А. «М'яка сила» в сучасній геополітиці. К., 2011. 216 с.
22. Малиновська Н. В. Зовнішньополітична стратегія Франції в багатоплярному світі на зламі XX – XXI століття. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 2 (22). 2014. С. 144–148. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/17095/1/20_Malynovska.pdf
23. Манжулина О. Основы эффективности. Стратегия России. № 3. 2006. URL: <http://sr.fondedin.ru/>
24. Матвеев В. М. Дипломатическая служба США. Москва: Междунар. отношения, 1987. 192 с.
25. Нагорнов В. А. «Мягкая сила» по-французски. Вестник международных организаций 2014. Т. 9. № 2. С. 167–189. URL: <https://iorj.hse.ru/2014-9-2/125048873.html>
26. Норина Д. Эволюция внешней политики Франции в XXI в. Екатеринбург, 2017. 129 с. URL: <http://elar.uspu.ru/bitstream/uspu/5731/1/21Norina.pdf>
27. Обичкина Е. О. Франция на рубеже XX – XXI веков: кризис идентичности. Москва: МГИМО, 2003. 137 с.
28. Основные этапы Европейской интеграции после второй мировой войны. URL: http://www.ipolitics.ru/articles/exams/istoriia/osnovniie_etapii_evropejskoj_integratsii_posle_v.shtml
29. Основные этапы развития интеграционных процессов в Европе. URL: <https://lawbook.online/evropeyskoe-pravo-uchebnik/osnovnyie-etapyi-razvitiya-integratsionnyih-58188.html>
30. Питухина М. Европейский вектор внешней политики Италии в конце XX – начале XXI века: проблемы и перспективы: диссертация ... кандидата политических наук: 23.00.04. С.-Петербург. гос. ун-т. Санкт-Петербург, 2008. 158 с. URL: <http://www.dslib.net/glob-razvitie/evropejskij-vektor-vneshnej-politiki-italii-v-konce-xx-nachale-xxi-veka-problemy-i.html>

31. Погорська І. І. США: місія здійснима? Праксеологія творення глобального світу. Київ: Грамота, 2009.
32. Погорська І. І., Лакішик Д. М. Зовнішня політика адміністрації Б. Обама в контексті американського глобального лідерства. Проблеми міжнародних відносин. К.: КиМУ, 2011. Вип. 2. С. 179–192.
33. Погорська І. І., Лакішик Д. М. Стратегічний старт нової американської адміністрації. Зовнішні справи. 2009. № 4. С. 13–16.
34. Подцероб А.Б. Барак Обама и политика США на Ближнем Востоке. Институт ближнего Востока. URL: www.iimes.ru/rus/stat/2009/28-06-09a.htm.
35. Резолюція 1973. Совет Безопасности ООН. 2011. URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/268/41/PDF/N1126841.pdf>
36. Розумюк В. Культурно-пропагандистський вимір сучасної зовнішньої політики США. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. Львів: Львівський національний політехнічний інститут, 2006. Вип. 17. С. 28–33.
37. Садовенко А. П. Франція на порозі ХХІ століття. К.: Товариство «Знання» УРСР, 1991. 48 с.
38. Севекіна О. На відміну від ідей інтеграції. Президентські вибори у Франції як референдум для Європейського Союзу щодо його подальшого розвитку. Політика і час. 2002. №6. С. 12–19.
39. Сущенко Р. Зовнішня політика Франції: нові пріоритети, старі підходи (28.08.2015). Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sushchenko/2119019-zovnisna-politika-francii-novi-prioriteti-stari-pidhodi-28082015.html>
40. Тищенко-Тишковець О. М. Трансформація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки: від легітимізації «жорсткої сили» до побудови діалогу зі світом. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук. праць. К.: ІВЦ «Політехніка». 2009. № 4. С. 28–32.
41. Тренин Д. Европейская безопасность от «лишь бы не было войны» до поиска нового равновесия. Москва, 2018. 30 с.

42. Трофименко М. Британська Рада як інструмент публічної дипломатії Великої Британії. URL: https://www.researchgate.net/publication/325945595_Britanska_Rada_ak_instrument_publicnoi_diplomatii_Velikoi_Britanii
43. Трофименко М. Традиційна та публічна дипломатія Великої Британії. Вісник Маріупольського державного університету. 2014. Серія Політологія і історія. Вип. 10. С. 123–133. URL: http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/484/1/trad_ta_publicnyj_dyplomatiia.pdf
44. Уткин А. И. Американская стратегия для XXI века. М.: Логос, 2000.
45. Филимонов Г. «Мягкая сила» культурной дипломатии США. Москва: РУДН, 2010. С. 105.
46. Франция. В поисках новых путей. Москва: Издательство «Весь Мир», 2007 624 с.
47. Харитонов Е. «Мягкая сила» Великобритании: сравнительный анализ механизмов, инструментов и практик. URL: http://www.bfro.be/ru/mjagkaja-sila-velikobritanii-sravnitel-nyj-analiz-mehanizmov-instrumentov-i-praktik.html?cmp_id=142&news_id=22265
48. Цветкова Н. Публичная дипломатия США от мягкой силы к диалоговой пропаганде. Международные процессы. Том 13. № 3. С. 121–133. URL: <http://intertrends.ru/system/Doc/ArticlePdf/1248/A7xHW3zLY9.pdf>
49. Чекаленко Л. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: Навчальний посібник. М. А. Кулініч, Н. О. Татаренко, В. Г. Ціватий, за наук. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДАУ, 2013. 628 с.
50. Шевчук О.В. Зовнішньополітичні пріоритети адміністрації Б.Обами. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер.: Політологія, 2013. т. Т. 212. Вип. 200. С. 9–13.
51. Шергін С.О. Тихоокеанська стратегія Вашингтона: від Клінтона до Обами. Дослідження світової політики. 2011. Вип. 4 (57). С. 28–36.

52. Ширяев Б. А. Внешняя политика США. Принципы, механизмы, методы. Санкт-Петербургский гос. ун-т. Кафедра международных отношений. 2-е изд. Санкт-Петербург: Издательство С.-Петербургского ун-та, 2007. 442 с.
53. Яковенко Н. Л. Велика Британія в сучасній системі міжнародних відносин: заявка на європейське лідерство. К.: Наук. світ, 2003. 227 с.
54. Cull N. The Future Of American Cultural Diplomacy. University of South California. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>
55. Discours de M. Jacques CHIRAC, Président de la République, devant le comité des Présidents de l'Assemblée parlementaire de l'UEO et les auditeurs de l'IHEDN. Palais de l'Elysée, 30 mai 2000. URL: http://www.jacqueschiracasso.fr/archiveselysee.fr/elysee/elysee.fr/francais/interventions/discours_et_declarations/2000/mai/fi002626.html
56. Kiehl W. (ed.). America's Dialogue with the World. Washington DC: Public Diplomacy Council. 2006. URL: <http://www.nyu.edu/>
57. Operation Odyssey Dawn (Libya): Background and Issues for Congress. March 30, 2011. URL: <http://fas.org/sgp/crs/natsec/R41725.pdf>
58. Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs. U.S. Department of State. Режим доступу: <http://www.state.gov/>
59. What is Public Diplomacy? The USC Center on Public Diplomacy. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Організація північноатлантичного договору. URL: <https://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm>
2. Представництво України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua>
3. European Union Portal. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Portal:European_Union
4. European Union. URL: <https://europa.eu/>

Питання до заліку

1. Розпад СРСР і формування нової системи міжнародних відносин.
2. Зміст Лісабонської угоди (2007 р.).
3. Чинник кризи 2008 р. у інтеграційних процесах.
4. Вступ України до Ради північноатлантичного співробітництва (1991 р.) і долучення до програми «Партнерство заради миру» (1994 р.).
5. Підписання Хартії про особливе партнерство (1997 р.).
6. Взаємини з НАТО за часів президенства В. Ющенка.
7. Курс України на позаблоковий статус за президенства В. Януковича.
8. Взаємини України з НАТО в умовах протистояння з РФ.
9. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» (1993 р.).
10. Наслідки Революції гідності для зовнішньополітичного курсу України.
11. Постанова Верховної Ради «Про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та першочергові заходи у цьому напрямі» (2014 р.).
12. Угода про асоціацію між Україною та ЄС та її реалізація.
13. Стратегія національної безпеки України 2015 р.
14. Ініціативи ЄС щодо запобіганню агресії РФ проти України.
15. Взаємовідносини України з країнами Заходу за президентства В. Януковича.
16. Взаємовідносини України з країнами Заходу за президентства П. Порошенка.
17. Взаємовідносини України з країнами Заходу за президентства В. Зеленського.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

- дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2444>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік у письмовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Зовнішньополітичні процеси в країнах Західної Європи та Північної Америки», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/mod/assign/view.php?id=102796>